

Що буде, якщо не стати на облік?

№16, 28 квітня 2022

Наталія Іверук,
юрист
EVERLEGAL

Повномасштабне вторгнення російської федерації на територію України 24.02.2022 зумовило введення воєнного стану в Україні й оголошення та проведення загальної мобілізації. З огляду на це все більше й більше громадян намагається розібратися в тонкощах законодавства, що регулює питання мобілізації та мобілізаційної підготовки, військового обліку, правил вручення повісток, відповідальності тощо. Запитів надходить чимало, відтак ми вирішили надати вичерпну відповідь бодай на частину з них.

Насамперед обов'язок військовозобов'язаних перебувати на військовому обліку передбачений п. 1 Правил військового обліку призовників і військовозобов'язаних, який є додатком до Порядку організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов'язаних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 р. № 921. Зокрема, призовники та військовозобов'язані, окрім іншого, повинні:

– **перебувати на військовому обліку** за місцем проживання в районних (міських) військових комісаріатах (військовозобов'язані СБУ – у Центральному управлінні або регіональних органах СБУ), за місцем роботи (навчання) на підприємствах, в установах, організаціях, виконавчих органах сільських, селищних і міських рад, а також у разі тимчасового вибуття за межі України за місцем консульського обліку в дипломатичних установах України;

– **прибувати за викликом районних (міських) військових комісаріатів (органів СБУ)** на збірні пункти, призовні дільниці у строки, зазначені в отриманих ними документах (мобілізаційних розпорядженнях, повістках або розпорядженнях районних (міських) військових комісаріатів (органів СБУ)), для взяття на військовий облік та визначення призначення на воєнний час, оформлення військово-облікових документів, приписки, проходження медичного огляду, направлення на підготовку з метою здобуття або вдосконалення військово-облікової спеціальності, призову на військову службу або на збори військовозобов'язаних;

– **не змінювати місце фактичного проживання (перебування) з моменту оголошення мобілізації, а у воєнний час не виїжджати з місця проживання без дозволу військового комісара районного (міського) військового комісаріату, відповідних керівників СБУ або Служби зовнішньої розвідки;**

– особисто у 7-денний строк прибувати до районних (міських) військових комісаріатів (органів СБУ) з паспортом громадянина України та військово-обліковими документами для зняття з військового обліку в разі вибуття в іншу місцевість до нового місця проживання, у службові відрядження, на навчання, у відпустку чи на лікування (строком понад 3 місяці за межі України), у разі зміни місця проживання в межах міста з переїздом на територію іншого адміністративного району;

– особисто повідомляти у 7-денний строк органам, у яких вони перебувають на військовому обліку, про зміну їх сімейного стану, стану здоров'я, адреси місця проживання (перебування), освіти, місця роботи й посади.

Щодо останніх двох обов'язків слід зауважити, що відповідно до ч. 3 ст. 37 Закону України від 25.03.1992 р. № 2232-XII "Про військовий обов'язок і військову службу" призовники, військовозобов'язані та резервісти після прибуття до нового місця проживання зобов'язані в 7-денний строк стати на військовий облік та не раніше ніж за 3 дні до вибуття з місця проживання знятися із зазначеного обліку. Окрім цього, імперативна вимога щодо необхідності стати на військовий облік військовозобов'язаним, які прибули з іншої місцевості, може міститися в нормативно-правових актах, виданих місцевою військово-цивільною адміністрацією.

При цьому невиконання військовозобов'язаним обов'язку щодо постановлення на військовий облік є порушенням правил військового обліку та призводить до адміністративної відповідальності згідно із ч. 2 ст. 210 Кодексу України про адміністративні правопорушення у вигляді штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить від 850,00 грн до 1700,00 грн.

Зауважимо: відповідальність наставатиме одразу згідно із ч. 2 ст. 210 КУпАП з огляду на те, що нині в Україні особливий період, який охоплює час мобілізації, воєнний час і частково – відбудовний період по закінченню воєнних дій.

Ухилення ж призовника, військовозобов'язаного, резервіста від військового обліку після попередження, зробленого відповідним керівником територіального центру комплектування та соціальної підтримки, керівниками відповідних органів СБУ, відповідних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, призводить уже до кримінальної відповідальності й відповідно до ст. 337 ККУ карається штрафом від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить від 5100,00 грн до 8500,00 грн, або виправними роботами на строк до 1 року.

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2022

© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2022